

формування ціннісно-емоційного, вольового, мотиваційного, осмисленого та усвідомленого ставлення до власного організму.

З'ясовуючи педагогічні засади патріотичного виховання в системі вищої школи, варто апелювати до загального феномену "культура", що має узагальнювальний характер і формується протягом усього життя людини. Звичайно, найбільш активно культура формується в ході навчальної діяльності та оволодіння майбутньою професією, що збігається з періодом навчання в школі та у вищому освітньому закладі. Визначити критерії культури людини складно, оскільки вони переважно мають суб'єктивний характер, що і пояснює суперечливість та багатоаспектність у дослідженнях культури як феномену існування людства й кожної окремої особистості. Водночас ігнорування культури призводить до знецінення людського життя, зникнення народів, катастроф національних масштабів та деструктивних конфліктів. Наголосимо, що культура слугує механізмом реалізації патріотичного виховання лише тоді, коли вона є усвідомленою і прийнятою людиною як внутрішня система когнітивних установок, переконань, поведінкових дій та ціннісно-мотиваційних ставлень, що реалізуються в загальнолюдській позиції особистості. Тільки в такому сенсі культура постає тим базисом, який дає змогу реалізовувати засади патріотичного виховання.

Загалом, культура вможливила реалізацію патріотичного виховання з позиції активізації творчих сил студента, формування його здібностей, які мають практичне втілення в реальному житті, створення передумов для розкриття і реалізації духовних засад у функціонуванні студента як у межах структурованого навчально-виховного процесу, так і в позанавчальній діяльності.

Интерес до формування культури в сучасного молодого фахівця зумовлений поширенням багатьох негативних явищ: пияцтва, наркоманії, токсикоманії, низької соціальної активності молоді, поганого стану здоров'я. Необхідність розв'язання проблем покращення взаємин між людьми, зміна поглядів молоді на стан фізичного здоров'я, формування ідеалу сучасної молодої людини потребують розроблення та реалізації конкретних заходів. Нині актуалізується питання про виховання в сучасного молодого фахівця такого рівня загальної культури (зокрема фізичної), який би забезпечив подальший інтелектуальний і фізичний розвиток студентської молоді.

Досліджуючи проблеми психології виховання, Л. М. Фрідман цілком слушно пов'язує фізичну культуру зі здоров'ям людини та робить висновок стосовно того, що протягом життя фізична активність змінюється. У дитячому віці вона відображає нормальне зростання і розвиток частин тіла, а в період дорослішання людини фізична активність набуває більш широкого значення – вона забезпечує функціональний стан організму, сприяє підвищенню працездатності й підтримує здоров'я людини протягом життя [9].

У контексті потрактування специфіки патріотичного виховання актуальним є з'ясування етнографічного характеру фізичної культури, що тлумачимо як фундаментальний компонент національної культури. Це важливий підхід, оскільки психофізичні характеристики відображають світовідчуття народу, його етнічну філософію, спосіб життя, укоріненість у рідну природу і космічний простір та час [7]. М. М. Фіцула вважає, що фізична культура сучасної молоді має поповнюватися національними традиціями, заходами і духом козацької доби, а також елементами інших культур [8].

Реалізація завдань патріотичного виховання базується на збереженні переконаннях людини стосовно що сконцентрована в традиціях, звичаях, обрядах та неусвідомлених переконаннях людини стосовно ставлення до власного народу, а також на основі функціонування свідомості та самосвідомості, які забезпечують формування національної свідомості та усвідомлення себе громадянином, патріотом, який має власну громадянську позицію.

Патріотичне виховання пов'язане із загальним рівнем культури як особистісної властивості, що виявляється в об'єктивному та суб'єктивному аспектах функціонування. Активні тенденції до вивчення функціонування та впровадження засад патріотичного виховання виявляються у вивченні стану функціонування та загального розвитку інтелектуальної, моральної, емоційно-вольової та ціннісної сфер особистості майбутнього фахівця. Це дає змогу розвивати духовно-моральні цінності, уважне ставлення до власного організму, що має загальносуспільне значення, оскільки виявляється в належності до певного народу, організму, етносу та ін.

Висновки. Отже, теоретичний аналіз педагогічних засад патріотичного виховання у вищій школі дає підстави стверджувати, що патріотичне виховання зумовлене функціонуванням фізичного виховання як необхідної передумови збереження, відтворення та зміцнення психофізіологічних особливостей майбутнього освітнього працівника. Інтегративним складником патріотичного та фізичного виховання постає фізична культура, призначення якої – у вихованні ціннісного ставлення особистості до власного тіла й організму.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі вбачаємо в активній реалізації впровадження засад патріотичного виховання та загального розвитку інтелектуальної, моральної, емоційно-вольової та ціннісної сфер особистості майбутнього фахівця.